

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Агенција за осигурање Републике Српске
Бања Лука

Бана Милосављевића 8/II
e-mail: azors.kabinet@blic.net; www.azors.rs.ba
тел/факс: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka

St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: azors.kabinet@blic.net; www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

ИЗВЈЕШТАЈ
о раду Агенције за осигурање Републике Српске
за период од 01.01.2010. до 31.12.2010. године

Бања Лука, мај 2011. године

С А Д Р Ж А Ј

УВОД	3
1. СТРАТЕШКИ ОКВИР ДЈЕЛОВАЊА АГЕНЦИЈЕ	4
2. НАДЛЕЖНОСТИ АГЕНЦИЈЕ.....	5
3. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА АГЕНЦИЈЕ	7
4. ОРГАНИ АГЕНЦИЈЕ	7
5. АКТИВНОСТИ АГЕНЦИЈЕ	8
5.1. Регулаторне активности	8
5.2. Издавање дозвола за рад и издавање других одобрења у пословима осигурања и посредовања у осигурању	10
5.3. Надзорне активности	12
5.4. Заштита потрошача.....	19
5.5. Развој Информационог система Агенције.....	21
5.6. Стручно усавршавање запослених у Агенцији	22
5.7. Едукација осталих учесника на тржишту осигурања.....	23
5.8. Сарадња Агенције са другим институцијама	24
ЗАКЉУЧАК	26

УВОД

Агенција за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) годишње подноси Народној скупштини Републике Српске :

- Извјештај о стању сектора осигурања,
- Извјештај о раду Агенције и
- Финансијски извјештај.

Извјештај о раду Агенције има за циљ да информише Владу и Народну скупштину, али и јавност о раду и активностима Агенције у периоду 01.01. до 31.12.2010. године. Извјештај о раду се припрема у стандардизованом облику и садржају.

Правни оквир, којим је уређена област осигурања у Републици Српској представљају слиједећи закони:

- Закон о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 01/06, 64/06 и 74/10),
- Закон о посредовању у осигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 64/06 и 106/09),
- Закон о осигурању од одговорности за моторна возила и осталим обавезним осигурањима од одговорности – Пречишћен текст („Службени гласник Републике Српске“, број: 102/09) и
- Закон о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник Републике Српске“, број: 13/09).

Поред наведених закона, којима је регулисана област осигурања, Агенција примјењује и Закон о тржишту хартија од вриједности, Закон о привредним друштвима, Закон о рачуноводству и ревизији, Закон о облигационим односима, Закон о општем управном поступку, Закон о Комитету за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске и Закон о Агенцији за осигурање у БиХ.

Према Закону о друштвима за осигурање, Агенција има регулаторну и надзорну функцију на тржишту осигурања коју остварује кроз:

- надзор над примјеном закона и подзаконских аката из области осигурања,
- регулацију рада друштава за осигурање и посредника у осигурању,
- стварање повјерења тржишта у послове осигурања,
- спречавање финансијског криминала, забраном обављања послова осигурања који су у супротности са законом, или којима би друштва за осигурање могла бити искоришћена у сврхе које су повезане са финансијским криминалом,
- едукацију о користима и ризицима који су повезани са различитим врстама неживотног и животног осигурања и осталим улагањима у осигурању на тржишту РС, као и пружање одговарајућих информација,
- савјетовање и заштиту потрошача у складу са природом укључених ризика и степеном искуства и стручношћу потрошача.

Агенција у складу са Законом о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима има и надлежност да регулише и надзире област добровољног пензијског осигурања. У извјештајном периоду није било активности из ове области, јер у Републици Српској још увијек није основан ниједан добровољни пензијски фонд.

У складу са прописаним надлежностима, дјеловање Агенције има за циљ заштиту интереса осигураника и корисника осигурања и стварање услова за функционисање сигурног и стабилног тржишта осигурања у РС. У ту сврху Агенција је, у периоду 01.01. до 31.12.2010. године, своје активности усмјерила истовремено у више праваца, и то:

- превентивно и корективно провођење функције надзора, како би друштва за осигурање и посредници у осигурању пословали у складу са прописима, односно обезбјеђивали услуга и производе осигурања на квалитетан и транспарентан начин,
- доношење подзаконске регулативе засноване на директивама Европске Уније и међународне праксе,
- повећање транспарентности рада Агенције и учесника на тржишту осигурања,
- даљи развој функције супервизије у складу са међународним стандардима и принципима Међународног удружења супервизора у осигурању (IAIS) уз континуирану едукацију запослених у Агенцији и учесника на тржишту осигурања.

Наведене активности Агенција је проводила у складу са стратешким и оперативним циљевима.

1. СТРАТЕШКИ ОКВИР ДЈЕЛОВАЊА АГЕНЦИЈЕ

Мисија Агенције је провођење ефикасне регулације и надзора у области :

- осигурања (друштва за осигурање, посредници у осигурању),
- добровољног пензијског осигурања (фондови и друштва за управљање),

с циљем заштите и обезбјеђења повјерења осигураника, трећих лица корисника осигурања и чланова добровољних пензијских фондова, уз стварање услова за стабилно и транспарентно функционисање тржишта осигурања у РС.

Визија је континуирани развој Агенције, као независног и модерног регулатора и надзорног тијела, односно јачање позиције Агенције кроз спровођење регулаторне и надзорне функције у складу са најбољом праксом и међународним стандардима у овој области.

Агенција усклађује правила пословања и рада учесника на тржишту осигурања, као и правила и принципе надзора са међународно прихваћеним стандардима надзора у осигурању.

Агенција надзире и предузима мјере потребне да се обезбиједи законитост рада и пословања учесника на тржишту осигурања, над којима има законска овлашћења за надзор.

У сарадњи са учесницима на тржишту осигурања у Републици Српској, Агенција утиче на подизање свијести о потреби сталног унапређивања пословања, ради повећавања нивоа усклађености са стандардима и прописима у осигурању.

Дјеловањем Агенције на овим основама стварају се претпоставке да се у Републици Српској изгради уређено, модерно, ефикасно и фер тржиште осигурања, укључујући и капитализовано пензијско осигурање, које корисницима обезбјеђује услуге осигурања, на квалитетан, поуздан и транспарентан начин.

Основни принципи на којима се заснива функционисање Агенције су:

- економичан и ефикасан приступ регулацији и надзору,
- објективан и непристрастан приступ у провођењу надзора,
- стандардизација надзорних процедура,
- транспарентност у обављању активности.

Стратешки циљеви Агенције су:

- изградња компетентности у надзору, отвореност ка конструктивној интеракцији са свим заинтересованим странама,
- стимулисање конкурентског окружења и помоћ у развоју саморегулације свих овлашћених учесника,
- регулација и надзор засновани на ризику - постепено унапређивање приступа надзору помјерањем фокуса са контроле законитости пословања, на надзор који се базира на процјени ризика у пословању надзираних лица, и на управљању тим ризицима,
- одржавање активне позиције у БиХ, односи координације, примјена ЕУ и других међународних стандарда,
- повећање повјерења јавности у услуге и производе тржишта осигурања и добровољног капитализованог пензијског осигурања,
- изграђивање ефективне политике у области развоја и употребе људских ресурса,
- оптимизација структуре, процеса, процедура и развоја у вези са употребом информационих технологија.

2. НАДЛЕЖНОСТИ АГЕНЦИЈЕ

Правним оквиром, којим је уређена област осигурања у Републици Српској, регулисане су надлежности Агенције, које се могу груписати у регулаторне, надзорне и заштита потрошача.

1. Агенција у оквиру својих регулаторних надлежности:

- доноси подзаконске прописе (правилнике, упутства, наредбе и одлуке),
- анализира постојећу подзаконску регулативу, у циљу њеног побољшања, а у складу са промјенама законског оквира и тржишних околности,
- доноси појединачне акте (рјешења и закључке), којим издаје и одузима дозволе за рад, даје и одузима овлашћења, врши упис и брисање из регистара које води Агенција, примјењује прописане мјере надзора и издаје или одузима остала овлашћења и сагласности,
- учествује у изради транспозиционих и корелационих табела у односу на директиве ЕУ у области осигурања, у сарадњи са другим надлежним органима,
- врши самопроцјену усклађености домаће регулативе са ИСР принципима које је издало Међународно удружење супервизора у осигурању (IAIS).

2. Надзорне надлежности Агенције су:

- надзор испуњености услова за оснивање друштава за осигурање и друштава за управљање добровољним пензијским фондовима и добровољних пензијских фондова,
- надзор испуњености услова за овлашћење и упис у регистар посредника у осигурању и овлашћених актуара,

- надзор испуњености услова неопходних за издавање разних одборања учесницима на тржишту осигурања,
- вођење прописаних регистара друштава за осигурање, посредника у осигурању, овлашћених актуара и добровољних пензијских фондова,
- континуирани надзор - off-site надзор (правни, финансијско-рачуноводствени и актуарски) учесника на тржишту осигурања, проучавањем стања и кретања на тржишту осигурања и анализом извјештаја и друге документације коју учесници на тржишту осигурања достављају Агенцији,
- редовне и ванредне контроле (на лицу мјеста on-site надзор) учесника на тржишту осигурања, у оквиру којих се врши преглед пословних књига и друге документације, преглед начина вођења пословних књига и извјештавања, преглед поступака и процедура пословања и интерне контроле, као и прегледе осталих докумената неопходних за обављање надзора,
- надзор над пословањем Заштитног фонда,
- размјена информација из области надзора са другим регулаторима финансијског тржишта,
- развој Информационог система Агенције с циљем ефикаснијег спровођења основних функција.

3. Надлежности Агенције везане за заштиту потрошача су:

- континуирани надзор над примјеном услова и тарифа у осигурању,
- континуирани надзор над постојањем и примјеном интерних процедура у друштвима за осигурање за продају осигурања (закључивање уговора) и за рјешавање одштетних захтјева и захтјева за исплату осигураних сума и сума осигурања,
- подстицај јачању повјерења јавности у услуге осигурања (путем Омбудсмана, едукацијом, превентивним дјеловањем и другим потребним мјерама),
- сарадња и координација рада са другим надзорним органима финансијског сектора, ради очувања његове ефикасности, стабилности и обезбјеђења заштите права свих корисника финансијских услуга, у складу са Законом о комитету за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске.

3. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА АГЕНЦИЈЕ

Према интерним актима Агенција има слиједећу организациону структуру:

У Агенцији је на дан 31.12.2010. године било запослено 20 радника, од чега је 18 запослених или 90 % било са високом стручном спремом из области економије, права и информатике. Од тога је један запослени доктор наука, један запослени је магистар економских наука, а троје похађа постдипломске студије из области осигурања.

Од наведеног укупног броја запослених, током 2010. године, у складу са законском процедуром и интерним актима Агенције, два приправника економске струке су положила приправнички испит.

У овом извјештајном периоду су, у складу са усвојеном систематизацијом, запослена два нова радник са ВСС- дипломирани економиста. Запошљавање је било у складу са Програмом рада Агенције за 2010. годину и актуелном систематизацијом радних мјеста.

4. ОРГАНИ АГЕНЦИЈЕ

У складу са одредбама Закона о друштвима за осигурање, органи управљања Агенције су Управни одбор и директор.

Одлуком Народне скупштине Републике Српске број: 01-1212/07 од 05.07.2007. године ("Службени гласник Републике Српске", број: 62/07), именован је Управни одбор Агенције, кога чине предсједник Бранка Бодрожа, дипломирани економиста и чланови дипломирани економисти Миле Тамамовић, Љиљана Радојевић и Бране Ступар, те Дарко Радић, доктор правних наука. На основу личног захтјева из јуна 2009. године, Бране Ступар је разријешен дужности члана Управног одбора Агенције, након чега је одлуком Народне скупштине РС број: 01-1169/10 од 07.09.2010. године („Службени гласник РС“ број: 95/2010) именован Борис Дмитрашиновић.

Управни одбор Агенције је у 2010. години одржао је 9 сједница.

Одлуком Народне скупштине Републике Српске број: 01-1303/07 од 18.07.2007. године ("Службени гласник Републике Српске", број: 67/07) Божана Шљивар, дипломирани економиста, именована је за директора Агенције за осигурање Републике Српске, а дужност је преузела 01.09.2007. године.

5. АКТИВНОСТИ АГЕНЦИЈЕ

У 2010. години, Агенција је у оквиру прописаних надлежности, а у функцији остварења утврђене визије, мисије и стратешких циљева, спроводила активности, које се могу груписати на:

- регулаторне,
- лиценцирање,
- надзорне,
- заштита потрошача,
- едукација,
- сарадња са другим институцијама.

5.1. Регулаторне активности

Поред законског оквира, наведеног у уводном дијелу, област осигурања детаљније је регулисана са 47 подзаконских акта, које је донијела Агенција. Подзаконски акти Агенције доступни су на службеној интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba).

Регулаторне активности Агенције у 2010. години имале су за циљ даље системско уређење тржишта осигурања и то кроз процес усклађивања домаће регулативе из области осигурања са односним европским директивама и основним принципима осигурања (ICP), које је издало Међународно удружење супервизора у осигурању (IAIS).

Регулаторне активности заснивале су се на:

- доношењу нових подзаконских прописа у складу са измјенама и допунама закона из области осигурања,
- анализи постојећих законских и подзаконских прописа из области осигурања.

Управни одбор Агенције је, у складу са својим овлашћењима, а у циљу ефикаснијег провођења, односно примјене закона из области осигурања, у овом извјештајном периоду донио сљедеће подзаконске акте:

1. Одлука о измјенама и допунама Одлуке о начину утврђивања и обрачуна доприноса Заштитном фонду РС, роковима уплате и начину вођења средстава доприноса;
2. Одлука о броју гласова чланова скупштине Заштитног фонда Републике Српске за 2010. годину,
3. Одлука о плаћању доприноса Заштитном фонду Републике Српске за 2010. годину;
4. Одлука о допуни Одлуке о плаћању доприноса Заштитном фонду РС у 2010. години;
5. Одлуке о тарифама и накнадама Агенције за осигурање РС;
6. Одлука о плаћању накнаде за надзор Агенцији за осигурање РС за 2010. годину,

7. Одлука о обавезном садржају полисе осигурања од одговорности за моторна возила и начину вођења евиденције издатих полиса осигурања;
8. Правилник о провођењу Закона о заштити личних података БиХ у Агенцији за осигурање РС;
9. Правилник о садржају, начину прикупљања, вођења и приступу подацима из регистра Информативног центра у Агенцији за осигурање Републике Српске;
10. Измјене Правилника о лицима на значајним положајима у друштвима за осигурање;
11. Правилник о висини и начину улагања средстава за покриће техничких резерви и минималног гарантног фонда друштава за осигурање;
12. Правилник о минималном садржају уговора о заступању у осигурању и обрачуну провизије заступника у осигурању;
13. Водича о поступку приступа информацијама у Агенцији за осигурање Републике Српске.

Поред тога крајем 2010. године донесени су и акти, који су објављени у 2011. години, а то су:

1. Одлука о привременом плаћању доприноса Заштитном фонду РС, за период јануар – март 2011. године;
2. Одлука о броју гласова чланова Скупштине Заштитног фонда РС за 2011. годину;
3. Правилник о стручном испиту за посреднике у осигурању;
4. Правилник о условима за обављање послова и дјелотности посредовања у осигурању.

Како је у другој половини 2010. године ступио на снагу Закон о измјенама и допунама Закона о друштвима за осигурање, Агенција је крајем 2010. године припремила прве радне материјале и нацрте подзаконских аката, у складу са овим законом, и то:

- Правилник о интерној ревизији друштава за осигурање,
- Правилник о маргини солвентности,
- Правилник о капиталу и адекватности капитала друштава за осигурање,
- Одлука о садржају мишљења и роковима достављања мишљења овлашћеног актуара на акте пословне политике,
- Одлука о садржају мишљења и роковима достављања мишљења овлашћеног актуара на финансијске извјештаје и годишњи извјештај о пословању,
- Одлука о условима које треба да испуњава лице које ће обављати послове актуара.

Поред наведеног, Агенција је у сарадњи са Агенцијом за осигурање у БиХ припремила и Нацрт Смјерница за спречавање прања новца и финансијског тероризма.

5.2. Издавање дозвола за рад и издавање других одобрења у пословима осигурања и посредовања у осигурању

У 2010. години Агенција је, у складу са законским овлашћењима, разматрала и рјешавала поднесене захтјеве за издавање:

- дозвола за рад и упис у регистар посредника – физичких и правних лица,
- дозвола за рад и отварање филијала друштава за осигурање из ФБиХ,
- одобрења за склапање уговора о реосигурању са друштвима за реосигурање са сједиштем изван БиХ,
- овлашћења за обављање актуарских послова,
- одобрења на избор независног ревизора друштава за осигурање,
- сагласности у вези улагања средстава друштава за осигурање,
- сагласности за нову емисију акција и стицање квалификованих удјела,
- сагласности за лица на значајном положају у друштву за осигурање,
- сагласности за рад ниже пословне јединице,
- сагласности за упис промјена у Регистар код Агенције,
- потврда за потребе учешћа друштава за осигурање у поступцима јавних набавки,
- сагласности за измјене и допуне аката друштава за осигурања, друштава за заступање и брокерских друштава.

Поред тога, Агенција је давала мишљења у вези примјене прописа из осигурања.

У табеларним прегледима број 1. и број 2. приказано је извршење претходно наведених активности

Табела број 1.

Ред. број	Врста	Број	Субјект	Стање на 31.12.2010. ¹
1.	Издавање дозвола за упис у Регистар посредника	-15 заступника уписано у Регистар заступника - физичка лица -35 заступника брисани из Регистра заступника-физичка лица - 1 брокер брисан из Регистра брокера у осигурање-физичка лица -28 предузетничких радњи уписано у Регистар заступника	Подаци о посредницима физичким и правним лицима доступни на web site Агенције	143 заступника – физичка лица 28 предузетничких радњи
		3 друштава за заступање брисана из Регистра заступника-правна лица	„Адриа плус“ д.о.о. Бања Лука „Сунце“ д.о.о. Бања Лука „Бобар агент“ д.о.о. Бијељина	10 друштава за заступање из РС
		3 друштва за заступање уписана у Регистар заступника	„РД“ д.о.о. Приједор „Uniq agent“ д.о.о. Бања Лука „Euro Max“ д.о.о. Приједор	
		1 филијале друштва за заступање из ФБиХ уписана у Регистар заступника 1 филијала друштва за заступање из ФБиХ – поступак у току	„Elita -Meel“ d.oo. Сарајево „RI Assistance Member of Raiffeisen Group“ d.o.o. Sarajevo	4 друштва за заступање – филијале из ФБиХ
2.	Издавање дозволе за рад за филијале из ФБиХ	1 дозвола	„Зовко осигурање“ д.д. Жепче Филијала Добој	9 филијала друштава из ФБиХ обављају дјелатност у РС
3.	Издавање овлашћења за обављање актуарских послова и упис у регистар овлашћених актуара	4 овлашћења за обављање актуарских послова	Листа овлашћених актуара доступна на web site Агенције	16 актуара

Извор: База података Агенције

¹ Стање у Регистрима Агенције се континуирано мијења

Табела број 2. Дозволе, сагласности и одобрења

Ред. бр.	Опис	Број
1.	Одобрење- сагласност за склапање уговора о реосигурању са друштвима за реосигурање са сједиштем изван БиХ	9 одобрења
2.	Одобрење за избор независног ревизора	9 одобрења
3.	Сагласност за прекорачење улагања	4 захтјева (2 захтјева одобрено, 1 захтјев одбијен, 1 захтјев – поступак обустављен)
4.	Сагласност за стицање квалификованог удјела	2 сагласности
5.	Сагласност за емисију акција	5 захтјева (2 захтјева за повећање основног капитала и 3 захтјева за смањење)
6.	Сагласности за лица на значајном положају	3 сагласности
7.	Потврде за потребе учешћа друштава за осигурање на тендерима	28 потврда
8.	Издавање извода или увјерења из Регистра код Агенције	13 извода/увјерења
9.	Упис промјена у Регистар код Агенције	21 упис
10.	Мишљења и тумачења	54

Извор: База података Агенције

У складу са одредбама Закона о друштвима за осигурање и Закона о посредовању у осигурању, Агенција води регистре:

- друштава за осигурање,
- филијале друштава за осигурање из ФБиХ
- посредника у осигурању (физичка, правна лица и предузетничке радње),
- овлашћених актуара.

Регистри су јавни, воде се у електронском облику, а дио података је непосредно доступан јавности преко интернет странице Агенције.

5.3. Надзорне активности

Надзорне активности Агенције у 2010. години заснивале су се на: континуираном надзору пословања друштава за осигурање и посредника у осигурању, у виду анализе достављених прописаних извјештаја и обављању појединачних тзв. on-site контрола. На основу ових надзорних активности Агенција је предузимала различите надзорне мјере у складу са прописима.

Истовремено са провођењем конкретних надзорних активности, настављен је континуирани процес унапређења организације рада, а посебно функције надзора, у складу са међународно прихваћеним принципима и стандардима супервизије. У ту сврху Агенција је у 2010. години:

- унаприједила постојеће и развила нове процедуре и методологије за поједине сегменте обављање надзора друштава за осигурање (правни, рачуноводствени и актуарски аспект),
- извршила стандардизацију процедура за лиценцирање и надзор посредника у осигурању,
- развијала постојеће интерне електронске евиденције и базе података („Регистар надзора“, „Евиденција прекршајних налога“ и „Евиденција судских спорова“). Регистар надзора је допуњен електронском евиденцијом интерних извјештаја и информација насталих у процесу провођења континуираног надзора.

Припрема различитих методологија, упутстава, процедура и евиденција, за поједине аспеката надзора и за све субјекте надзора, у функцији је израде детаљног и свеобухватног надзорног приручника. Основни циљеви овог процеса су стандардизација надзорних активности, односно односно побољшање квалитета, повећање ефикасност и транспарентности у раду Агенције.

Континуирани надзор

Континуирани надзор је обављан кроз анализу обавезних извјештаја и друге документације, коју су учесници на тржишту осигурања периодично достављали Агенцији. У овом надзорном процесу припремљене су различите информације и извјештаји, на основу којих је Агенција налагала појединим друштвима извршење одређених надзорних мјера или су представљали основу за обављање појединачних додатних контрола.

У наредним табелама приказан је преглед прописаних извјештаја, који представљају основу за провођење континуираног надзора (табела број 3) и преглед Информација сачињених у процесу континуираног надзора у 2010. години (табела број 4).

Табела број 3 Преглед прописаних извјештаја који се достављају Агенцији

Р.Б.	Извјештај	Период достављања извјештаја	Субјект
1.	-Образац „П“ – Премија -Образац „Ш“ – Штете -Образац „Ликв-1“ и Биланс токова готовине	Мјесечно	Друштва за осигурање Филијале друштава из ФБиХ
2.	-Извјештај у складу са Правилником о процјени билансних и ванбилансних позиција друштава за осигурање, -Обрасци „УС1“, „УС2“, „УС3“ (У складу са Правилником о висини и начину улагања средстава друштава за осигурање), -Маргина солвентности, капитал и гарантни фонд.	Квартално	Друштва за осигурање
3.	-Образац „П1“ - Премија осигурања, -Образац „Ш1“ Резерве за штете из претходне године, пријављене штете у текућем обрачунском периоду и обрађене неисплаћене штете до краја текућег обрачунског периода, -Образац „Ш2“ - Обрада штета у текућем обрачунском периоду, -Образац „РШ 1“ - Резерва за штете, -Образац „РШ 2“ - Структура бруто резерви за штете, -Образац „МР“ - Математичка резерва, -Образац „РУД“ - Резерва за учешће у добити, -Образац „ПЖ“ - Промјене код животних осигурања, -Образац „РП“ - Остварена регресна потраживања, -Образац „ПСЕ“ - Штампане и преузете полисе строге евиденције обавезних осигурања од одговорности, -Образац „П-АО“ - Премија осигурања од одговорности за моторна возила, -Образац „Ш-АО“ - Штете у осигурању од одговорности за моторна возила, -Образац „П-Р“ - Премија реосигурања, -Образац „Ш1-Р“ - Резерве за штете из претходне године, пријављене штете у текућем обрачунском периоду и обрађене неисплаћене штете до краја текућег обрачунског периода - за реосигурање, -Образац „Ш2-Р“ - Обрада штета у текућем обрачунском периоду - за реосигурање, -Образац „РШ 1-Р“ - Резерва за штете – за реосигурање, -Образац „РШ 2-Р“ - Структура бруто резерви за штете- за реосигурање, -Образац „МР-Р“ - Математичка резерва - за реосигурање, -Образац „РУД-Р“ - Резерва за учешће у добити - за реосигурање, -Образац „ПО“ - Преглед посредника у осигурању.	Полугодишње и годишње	Друштва за осигурање
4.	-Финансијски извјештаји -Извјештај независног ревизора о обављеној ревизији финансијских и других извјештаја друштава за осигурање, -Мишљење овлашћеног актуара на финансијске извјештаје друштава за осигурање.	Поугодишње и годишње Годишње	Друштва за осигурање Друштва за заступање Друштва за осигурање

Табела број 4 Информације сачињене на основу континуираног надзора у 2010. години

Ред бр.	Опис	Надзирани субјект
1.	Информација о средствима за покриће техничких резерви и минималног гарантног фонда 31.12.2009. године	сва друштва за осигурање
2.	Информација о обрачуну и покрићу техничких резерви и минималног гарантног фонд на 30.06.2010. године	сва друштва за осигурање
3.	Информација о обрачуну и покрићу техничких резерви на 30.09.2010. године	сва друштва за осигурање
4.	Анализа достављених годишњих планова инвестиционе политике за 2010. годину	сва друштва за осигурање
5.	Трошкови спровођења осигурања у односу на дозвољени режијски додатак и удио трошкова пословања у фактурисаној премији период 01.01.2009.-31.12.2009. године	сва друштва за осигурање
6.	Информација о достављању ажурираних књига штетника са пресјеком на дан 31.01.2010. године	сва друштва за осигурање
7.	Информација о објављивању финансијских извјештаја друштава за 2009. годину	сва друштва за осигурање
8.	Информација Образац К и МС1 - Котрола маргине солвентности друштава за осигурање на 31.12.2009. године	сва друштва за осигурање
9.	Информација Образац К и МС1 - Котрола маргине солвентности друштава за осигурање на 30.06.2010. године	сва друштва за осигурање
10.	Информација о мишљењима овлашћених актуара на финансијске извјештаје за 2009. годину	сва друштва за осигурање
11.	Мишљење о Плану краткорочног финансијског опоравка	1 друштво за осигурање
12.	Мишљење о солвентности, а на основу потврде о солвентности издате од стране Агенције за надзор осигурања ФБиХ	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
13.	Мишљење о Пословном плану друштва за осигурање	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
14.	Информација о финансијском плану Заштитног фонда за 2010.годину	Заштитни фонд РС

Извор: База података Агенције

Појединачне контроле

Појединачне контроле обављане су off-site (у просторијама Агенције на основу достављених докумената и пријава) и on-site (у друштвима за осигурање, код посредника у осигурању и у Заштитном фонду РС).

Агенција је, у периоду 01.01.до 31.12.2010. године, на основу достављених извјештаја, докумената и пријава обавила следеће појединачне off-site контроле:

1. контрола примјене система бонус-малус у осигурању од аутоодговорности, односно примјене Уредбе о јединственим премијским стопама и заједничкој тарифи за осигурање власника или корисника моторних возила и Цјеновника за осигурања власника или корисника моторних возила од аутоодговорности, у складу са општом Наредбом Агенције из октобра 2008. године, извршена је у 109 појединачних случајева. На основу ових контрола предузете су одговарајуће прекршајне мјере.
2. контрола уговора о зајмовима закљученим у 2009. години (сва друштва за осигурање),
3. контрола плаћања доприноса Заштитном фонду (сва друштва за осигурање)
4. контрола достављања и размјене књига штетника (сва друштва за осигурање),
5. контрола именовања овлашћеног актуара (1 друштво за осигурање),
6. контрола исплате неискоришћеног дијела премије код сторниране полисе АО (1 случај),
7. контрола обрачуна и исплате одштетног захтјева по приговору осигураника (1 случај)
8. контрола евидентирања осигураника у Књигу штетника на основу појединачне пријаве (2 случаја),
9. контрола покрића техничких резерви животних осигурања у облике прописане Правилником о висини и начину улагања средстава за покриће техничких резерви и минималног гарантног фонда друштава за осигурање (1 друштво за осигурање),
10. контрола учешћа друштава за осигурање на тендерима по појединачним пријавама,
11. контрола уговора о осигурању од професионалне одговорности ревизора (1 случај).

У оквиру надзорних активности Агенција је упутила општи налог свим друштвима за осигурање и филијалама друштава из ФБиХ да доставе све одлуке, правилнике и друге акте које садрже одредбе о попустима који се не налазе у претходно усвојеним условима и тарифама.

Поред претходно наведених контрола, Агенција је у складу са Планом редовних контрола за 2010 годину извршила 12 контрола на лицу мјеста (on-site) код различитих субјеката надзора, и то:

1. код 8 друштава за осигурање, од чега је

- у 5 друштава за осигурање контрола је обухватила сљедеће сегменте: уговоре о осигурању, уговоре о пословно-техничкој сарадњи, уговоре о посредовању, трансакције са повезаним лицима, висину и покривеност трошкова спровођења осигурања режијским додатком, аналитику разграничених трошкова и осталих трошкова, аналитику нематеријалних улагања, обрачун резерви за штете, висину и структуру гарантног фонда, покривеност техничких резерви, процес обраде, исплате и књиговодствено праћење одштетних захтјева, примјену Правилника о процјени билансних и ванбилансних позиција, примјену Правилника о ликвидности, структуру, као и извршење налога из претходних контрола,
- у 1 друштву за осигурање предмет контроле је било: обрачун резерви за штете, висина и структура гарантног фонда, висина и покривеност техничких резерви, рад орган друштва, одобрени зајмови и друге трансакције са повезаним лицима, примјена Правилника о процјени билансних и ванбилансних позиција, примјена Правилника о ликвидности, процес обраде, исплате и књиговодствено праћење одштетних захтјева,
- у 1 друштву за осигурање предмет контроле је било: уговори о осигурању, уговори о пословно-техничкој сарадњи, уговори о посредовању, висина и покривеност трошкова спровођења осигурања режијским додатком, аналитика разграничених трошкова и осталих трошкова, аналитика нематеријалних улагања, примјена Правилника о процјени билансних и ванбилансних позиција, примјена Правилника о ликвидности,
- у 1 друштву за осигурање предмет контроле је било: евидентирање и употреба образаца строге евиденције, продаја осигурања преко заступника и уговори о пословно – техничког сарадњи;

Дио наведених контрола није био завршен до 31.12. 2010. године.

2. код двије филијале друштва за осигурање из ФБиХ (контрола је обухватила сљедеће сегменте: регистрација филијале, уговори о осигурању-примјена услова и тарифа, евидентирања и употреба образаца строге евиденције, учешћа на тендерима, уговори о посредовању, ликвидирање и исплата одштетних захтјева) ;

3. код једног брокера у осигурању, након чега је донесено рјешење о брисању из Регистра посредника, чиме престаје право на обављање дјелатности посредовања у осигурању;

4. код Заштитног фонда РС (предмет контроле је било: евиденција и исплата одштетних захтјева, рад органа Заштитног фонда РС и примјена законских и подзаконских прописа).

Агенција је у 2010. години обавијестила МУП РС - Управу криминалистичке полиције, Републичку управу за инспекцијске послове – Сектор тржишне инспекције и Адвокатску комору РС у вези рада тзв. одштетних центара. Наиме, Агенција је примила више приговора оштећених лица и других корисника права из уговора о осигурању у вези са одређеним правним лицима (агенције, самосталне предузетничке радње и сл), који се баве посредовањем у рјешавању одштетних захтјева. Како је надзор над радом тих правних лица изван надлежности Агенције, информације о њиховом дјеловању достављене су другим органима. Поред наведеног, Агенција је, у вези са појединим чињеницама до којих је дошла у надзору, обавијестила Пореску управу РС и Управу за индиректно опорезивање БиХ, у складу са законском обавезом Агенције и надлежностима ових институција.

Мјере надзора

У наредној табели дат је сумарни приказ мјера надзора изречених у 2010. години, а на основу проведених контрола .

Табела број 5 Мјере надзора у 2010. години према врстама

Врста мјере	Број мјера/налога
1.Налог за отклањање незаконитости/неправилности	31 (код 4 друштва за осигурање, 1 филијала друштва из ФБиХ и Заштитни фонд РС)
2.Прекршајни налози (према друштву + директору)	
-непридржавање одредби Заједничких услова и премијског система за осигурање власника, односно корисника моторних возила од одговорности за штете причињене трећим лицима	40 (20+20)
-пропуштање исплате штете у прописаном року	12 (6+6)
-друштво није закључило уговор са заступником у писаној форми и није доставило уговор Агенцији	2 (1+1)
-неплаћање доприноса Заштитном фонду РС у прописаном року	2 (1+1)
3. Упозорења	
-учешће у поступку јавних набавки	1
-неплаћање доприноса Заштитном фонду РС у прописаном року	9
4.Укидање рјешења о упису у регистар (одузимање овлашћења за обављање брокерских послова у осигурању)	1
5.Додатне и друге мјере	14 (код 2 друштва за осигурање и 1 друштва за заступање)
6.Покретање прекршајног поступка	
- непридржавање услова и тарифа	12 (код 2 друштва по 1 захтјев, код 4 друштва по 2 захтјева и код 1 филијале друштва из ФБиХ по 2 захтјева)
- пропуштање исплате штете у прописаном року	
- неплаћање доприноса Заштитном фонду РС у прописаном року	
- остало	

Извор: База података Агенције

Дио контрола наведених у претходном дијелу овог Извјештаја започет је крајем 2010. године, па ће се предузимање надзорних мјера извршити у 2011. години.

Остало

У сврху праћења стања на тржишту и извршења датих налога и мјера, Агенција је одржала више заједничких састанака са управом и другим представницима друштава за осигурање.

5.4. Заштита потрошача

Правни оквир

Агенција се заштитом потрошача бавила непосредно и преко Омбудсмана у осигурању. Омбудсман у осигурању² је, као нова институција у правном систему Републике Српске, организационо смјештен у оквиру Агенције. Послове омбудсмана у осигурању у Канцеларији омбудсмана у осигурању обавља један омбудсман, Љиљана Соколић, дипломирани правник. У свом раду и поступању Омбудсман у осигурању је самосталан и независан од Агенције и не дјелује у њено име.

Правни оквир за успостављање и дјеловање Омбудсмана у осигурању садржан је у одредби члана 25. Закона о друштвима за осигурање („Службени гласник РС“, број: 17/05, 01/06, 64/06 и 74/10) и подзаконским актима Правилнику о омбудсменима („Службени гласник РС“, број: 101/07 и 10/09), Правилима поступка омбудсмана у осигурању („Службени гласник РС“, број: 10/09) и Кодексу пословне етике друштава за осигурање у Републици Српској (службена интернет страница <http://www.azors.rs.ba/azors/ombudsman.html>).

Посебно треба нагласити значај Кодекса пословне етике друштава за осигурање(у даљем тексту: Кодекс), који је донесен у складу са актима о заштити потрошача у Европској Унији. Кодекс утврђује опште етичке принципе и норме професионалног понашања – добру праксу у осигурању и у његове одредбе су уграђена и Правила коректног поступања код рјешавања штета из осигурања – усвојена од стране Савјета ОЕCD (Организација за економски развој и сарадњу) 24. новембра 2004. године. Кодекс се односи на све учеснике на тржишту осигурања у свим поступцима - од понуде за закључење уговора до исплата по осигураном

² Омбудсман у осигурању је институција за вансудски начин рјешавања спорова насталих из уговора о осигурању. Омбудсман није овлашћен да доноси одлуке о правном основу или висини штете/одштете. Циљ увођења Омбудсмана у осигурању је заштита права и интереса осигураника, корисника осигурања и трећих оштећених страна у случају спорних односа насталих из уговора о осигурању, од стране независних и непристрасних лица, на брз, ефикасан и неформалан начин, вансудским путем. Вансудски начини рјешавања спорова, насталих из закљученог уговора о осигурању, имају велику важност, посебно из разлога што постоји значајна реална неравноправност између физичког лица, корисника услуге осигурања (потрошача) и друштва за осигурање. Неравноправност је изражена првенствено у погледу финансијског капацитета, могућности преузимања финансијског ризика парнице, искуства код наступања на суду, познавања права и др. Поред тога, често је финансијска вриједност спора превисока или чак прениска, да би се потрошачу исплатило упустити у (класичну) парницу и ризиковати несразмјерне трошкове поступка. Очигледна неравнотежа између економске вриједности спора и трошковог ризика парнице је једна од основних карактеристика типичног потрошачког спора, гдје се убраја и спор из осигурања. Иако начелно постоји право на судску заштиту, све наведено отежава потрошачу такав облик заштите права.

случају, али покрива и међусобне пословне односе свих учесника укључујући и посреднике у осигурању. Кодекс се примјењује од 01.04.2009. године.

Ради ефикасније и брже комуникације између Омбудсмана, друштава за осигурање и потрошача корисника услуга осигурања, у складу са наведеним актима, припремљени су и објављени различити обрасци за приговор, изјшњење друштва за осигурање, приједлог за посредовање, као и образац споразума.

Поступање по приговорима

У периоду 01.01. до 31.12.2010. године Канцеларија омбудсмана у осигурању запримила је укупно 106 предмета, од тога:

- 92 писмених приговора и
- 14 молби и притужби осигураника, корисника накнада из осигурања, односно трећих оштећених лица.

У истом периоду затражена је и помоћ, у виду савјета, те је остварено више од 200 телефонских позива, а око 100 странака је лично, доласком у Канцеларију затражило савјет у вези са остваривањем права из уговора о осигурању.

Подносени приговори се односе:

- осигурање од одговорности за моторна возила – 67 приговора,
- осигурање возила-каска - 11 приговора,
- осигурање од посљедица несрећног случаја/незгоде – 9 приговора,
- осигурање од штета на имовини – 4 приговора,
- животно осигурање -1 приговор.

У вези са поднесеним приговорима у 2010. години, поступци су били слиједећи:

- у 20 предмета донесене су одлуке/препоруке којима је утврђено кршење Кодекса и предложено друштву за осигурање да отклони утврђено кршење,
- у 21 предмету Омбудсман се огласио ненадлежним (од Омбудсмана је тражено да донесе одлуку о постојању правног основа или висине штете тј. да мериторно ријеши предмет, што није у његовој надлежности),
- у 4 предмета донесене су одлуке којима је утврђено да друштво за осигурање није кршило Кодекс,
- у 29 предмета поступак је обустављен (разлози су били: странке постигле споразум; у међувремену друштво за осигурање образложило свој став или извршило исплату; странка није исцрпила претходно правно средство; неовлашћен подносилац захтјева; приговор поднесен након истека рока од 1 године, ..),
- у 4 предмета предложено је посредовање/медијација Омбудсмана у осигурању,
- у 13 предмета странка је одустала од приговора,
- 1 предмет је уступљен другом надлежном органу.

Поступак посредовања Омбудсмана у осигурању

У извјештајном периоду странке су покренуле укупно три поступка посредовања/медијације Омбудсмана у осигурању.

У једном поступку посредовања/медијације, стране су постигле споразум и на тај начин избјегле судски спор, док у другом нису постигле споразум, па су коначно рјешење спора препустиле суду. У трећем поступку, покренутом на приједлог странке, друштво за осигурање

није прихватило посредовање/медијацију као могућност да се спорни однос покуша ријешити вансудски.

У истом периоду Омбудсман је у четири предмета предложио, посредовање/медијацију. У једном предмету је постигнут договор и ријешен спор, док је у другом предмету спор дјелимично ријешен. У два поступка, посредовање/медијација је одржана, али странке нису постигле споразум, чиме су рјешавање спора препустиле суду.

Комуникација са друштвима за осигурање и јавнићу

У извјештајном периоду настављена је комуникација Канцеларије Омбудсмана у осигурању са друштвима за осигурања, преко лица која су у друштвима задужена за тај облик сарадње.

Изјавом за дневне новине и телевизију јавност је обавијештена о могућностима покретања поступка пред омбудсманом у осигурању.

Опште препоруке

Опште препоруке настале су на основу запажања о најчешћим кршењима Кодекса пословне етике од стране друштава за осигурање. У овим препорукама Омбудсман је изнијела свој став о питањима која су значајна за правилну примјену Кодекса пословне етике и закона, који уређују или се дотичу осигурања, и то:

- Општа препорука – Акт о рјешавању одштетног захтјева (од 16.06.2010. године) односи се на појашњења шта се сматра „образложеном понудом“ за накнаду штете, односно „детаљно образложеним одговором“ у складу са Законом о осигурању од одговорности за моторна возила и осталим обавезним осигурањима и Кодексом пословне етике друштава за осигурање;
- Општа препорука - Злоупотреба при коришћењу вансудске нагодбе/поравнања (од 31.12.2010. године) у којој су изнесени уочени случајеви злоупотребе овог института ;
- Општа препорука – Поступања прије закључивања уговора о осигурању (од 31.12.2010. године) указала је на важност законитог и поступања у складу са Кодексом, прије закључивања уговора о осигурању.

Опште препоруке, поред тога што су достављене друштвима за осигурање, објављене су и на службеној интернет страници <http://www.azors.rs.ba/azors/ombudsman.html>

5.5. Развој Информационог система Агенције

У 2010. години пуштен је у пробни рад Информациони систем Агенције са свим својим модулима:

- Информативни центар АО,
- Регистар полиса,
- Регистар штета,
- Е-форме (електронски извјештаји друштава за осигурање и других овлашћених учесника)
- WEB портал.

Посебно треба нагласити значај Информативног центара АО, који се организује у оквиру Информационог система Агенције са циљем успостављања база података са захтјевима IV Директиве ЕУ осигурању моторних возила и Законом о осигурању од одговорности за моторна возила и осталим обавезним осигурањима Републике Српске. Како би се обезбиједило функционисање Информативног центара АО, потписан је Меморандум о сарадњи у размјени података са Министарством унутрашњих послова. На основу овог Меморандума потребно је потписати и уговоре о размјени података: о саобраћајним незгодама, што је већ извршено, и о регистрованим возилима, у вези са којим се још увијек чека одговор МУП РС.

Агенција је такође у 2010. године обезбиједила и основе регулаторне претпоставке за рад Информационог система доношењем:

- Правилника о провођењу Закона о заштити личних података БиХ у Агенцији за осигурање РС,
- Правилника о садржају, начину прикупљања, вођења и приступу подацима из регистра Информативног центра у Агенцији за осигурање Републике Српске и
- више интерних аката, којима се регулише коришћење информационе опреме и приступ електронским регистрима и апликацијама.

Активности везане за Информациони систем наставиће се у 2011. години кроз:

- усклађивање модула са промјенама закона и подзаконских аката,
- израду извјештаја из модула е-форме,
- обуку свих учесника у вези примјене е-форме,
- отклањање евентуалних грешака и исправка недостатака,
- периодично праћење уноса и тачности података у бази Информационог система који се односи на Регистар полиса и Регистар штета.

Због повећања обима податка који се прикупљају и обрађују, ради преноса и обједињавања база података, програма и заједничких докумената, планира се набавка сервера и имплементирање инфраструктуре *Microsoft Active Directory*, Циљ је повећања сигурности података и програма, као и продуктивности рада запослених.

Усклађивање електронских регистара, које води Агенција, са промјенама закона и подзаконских аката, као и њихово функционално унапређење врши се континуирано.

5.6. Стручно усавршавање запослених у Агенцији

У циљу ефикасног и квалитетног обављања функција из надлежности Агенције, у 2010. години настављено је континуирано јачање професионалних капацита, путем едукација и стручних усавршавања запослених. Стручна усавршавања запослених вршена су у складу са Планом едукација и стручних усавршавања за 2010. годину у облику:

- постдипломских и докторских студија на високошколским установама,
- семинара, радионица, савјетовања и конференције у земљи и иностранству,
- семинара и студијских путовања у земљи и иностранству, организованих у сарадњи са донаторима стручно-техничке помоћи и
- интерних едукација (интерно организованих семинара),
- обезбијеђеног приступа web порталима из области осигурања и финансија, те набавке стручне литературе и стручних часописа.

У складу са Планом едукација, запослени у Агенцији у 2010. години учествовали су на више семинара и научно-стручних скупова из области осигурања, финансија, права у осигурању и надзора финансијских тржишта, организованих од стране домаћих и међународних институција и асоцијација, и то:

- Међународно удружења супервизора у осигурању (IAIS),
- Савез рачуновођа и ревизора Републике Српске,
- Удружење економиста Републике Српске (SWOT),
- Бањалучка берза,а.д.
- Агенција за надзор осигурања ФБиХ,
- REVICON d.o.o. Sarajevo,
- Међународно удружење актуара (IAA),
- Удружења актуара Републике Србије,
- Агенција за јавне набавке БиХ,
- Удружења медијатора БиХ,
- Народна Банке Србије,
- Удружење правника за право осигурања –Србија,
- Удружење правника Србије,
- Привредна комора Србије,
- Правни факултети свеучилишта у Сплиту и Мостару,
- Јединственог информатичког савеза Србије,
- Центар за едукацију дјелатника у осигурању Хрватска (CEDON)
- Свјетска банака – Центар за реформу финансијског извјештавања Беч (REPARIS),
- International Internship Program Project Description у организацији National Association of Insurance Commissioners (NAIC),
- Financial Stability Institute (FSI),

За потребе запослених у Агенцији одржане су интерне едукације о слиједећим темама:

- Тржиште капитала у РС- начин трговања, врсте налога, обвезнице и акције,
- Развој надзорних пракси,
- Активности на спречавању прања новца и финансијског тероризма,
- Процјена постојећих база података и информационог система,
- Солвентност II.

У организацији интерних едукација Агенција је сарађивала Бањалучком берзом и TWINING пројектом.

У складу са законским одредбама и Етичким кодексом Агенције, код запослених се континуирано развија одговорност и савјесност у раду.

5.7. Едукација осталих учесника на тржишту осигурања

За потребе едукације учесника на тржишту осигурања, а у циљу даљег развоја овог сектора, Агенција је у сарадњи са другим институцијама организовала више семинара и презентација, и то са:

- Савезом рачуновођа и ревизора РС - семинар за друштва за осигурање- примјена међународних рачуноводствених стандарда, извјештавање друштава за осигурање у складу са прописима и управљање ризиком,
- предузећем „Hermes Softlab“ - презентација информационог система Агенције друштвима за осигурање,

- Бањалучком берзом уз подршку IFC-а (група Свјетске банке) - семинар на тему „Излазак емитената на берзу- јавна понуда и обвезнице на Бањалучкој берзи“,
- Удружењем економиста РС (SWOT), Агенцијом за банкарство РС и Институтом економских наука Београд - семинар на тему: „Банкоосигурање-нове могућности развоја финансијског сектора у БиХ и РС“ и
- Удружењем друштава за осигурање РС - презентација представницима друштава за осигурање Закона о измјенама и допунама закона о посредовању у осигурању и Правилника о минималном садржају уговора о заступању у осигурању и обрачуну провизије заступника у осигурању.

Запослени у Агенцији имали су учешће на конференцијама и семинарима као излагачи, и то на:

- VIII међународном симпозију актуара у организацији удружења актуара Србије, гдје је представљен сектор осигурања Републике Српске,
- Округлом столу „ Кристална призма“, - презентација стања и проблема у сектору осигурања у РС
- V међународној конференцији Бањалучке берзе, са темом Стање сектора осигурања и финансијска улагања друштава за осигурање,
- семинару „Излазак емитанта на берзу, обвезнице на Бањалучкој берзи“, са темом Улагања средстава за покриће техничких резерви,
- семинару „Банкоосигурање-нове могућности развоја финансијског сектора у БиХ и РС“, са темом Посредовање у осигурању.

Поред наведеног, представници Агенције су учествовали у јавним расправама поводом нацрта Стратегије реформе пензијског система у Републици Српској и нацрта Закона о измјенама и допунама Закона о друштвима за осигурање.

Агенција је путем медија информисала ширу јавност о својим активностима, што је у функцији едукације потрошача и унапређења културе осигурања.

5.8. Сарадња Агенције са другим институцијама

У складу са законским овлашћењима и потребама сектора осигурања, Агенција је у 2010. години сарађивала са:

- Министарством финансија РС ради унапређења и хармонизације законских прописа из области осигурања, провођења јавних расправа поводом нацрта Стратегије реформе пензијског система у Републици Српској и поводом нацрта Закона о измјенама и допунама Закона о друштвима за осигурање, те израде Стратегије развоја БиХ – у дијелу Акционог плана: подциљ 1 - развој финансијских тржишта.
- Министарством унутрашњих послова РС ради потписивања Меморандума о сарадњи у размјени података, а у циљу стварања претпоставки за размјену података неопходних за функционисање Информативног центра АО ,
- Министарством за економске односе и регионалну сарадњу РС и Дирекцијом за европске интеграције БиХ у процесу израде транспозиционих табела (усклађеност прописа из области осигурања са односним директивама ЕУ),
- Агенцијом за осигурање у БиХ, ради размјене статистичких података о стању тржишта осигурања у БиХ за израду билтена: “Статистика тржишта осигурања БиХ“, изради транспозиционих и корелационих табела и по другим облицима прописане сарадње и размјене података,

- Агенцијом за надзор осигурања ФБиХ, ради заједничког дјеловања на уређењу тржишта осигурања БиХ, а у складу са законом успостављеном обавезом сарадње и потписаним Протоколом из 2006. године
- Агенцијом за истраге и заштиту у области дефинисаних обавеза регулатора по Закону о спречавању прања новца и
- осталим органима према указаним потребама.

Поред наведеног, Агенција је присуствовала састанцима који су организовани од стране Свјетске банке у вези реализације међународног Пројекта осигурања од ризика катастрофа у југоисточној Европи и Кавказу.

Агенција је припремала и дио извјештаја (упитника) о напретку Одбору Moneyval (Committee of experts on the evaluation of antimoney laundering measures and the financing of terrorism) везано за активности о спречавању прања новца у сектору осигурања.

Агенција је учествовала у раду и припремала материјале за више пододбора, а у складу са Споразумом о стабилизацији и придруживању између БиХ и ЕУ, те учествовала у припреми транспозиционих и упоредних табела, везаних за примјену директива ЕУ у области осигурања у законодавству РС.

У складу са Законом о комитету за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске, успостављена је сарадња са Комисијом за хартије од вриједности Републике Српске и Агенцијом за банкарство Републике Српске. У оквиру провођења активности прописаних овим законом, у 2010. години регулатори финансијског сектора у РС потписали су Споразум о сарадњи надзорних органа.

Споразум је у функцији очувања стабилности финансијског сектора, његовог даљег развоја, али и квалитетније заштите права корисника финансијских услуга. Потписивањем Споразума створили су се предуслови за ефикаснију сарадњу надзорних органа, бољу међусобну комуникацију и координацију, чиме се ствара могућност већег увида и контроле финансијских трансакција и догађаја на тржишту.

Агенција је у циљу унапређења и даљег развоја дјелатности осигурања у Републици Српској, остварила и активну сарадњу са Удружењем друштава за осигурање и Удружењем актуара Републике Српске, организујући више радних састанака и презентација.

Агенција је присуствовала и потписивању Споразума о сарадњи између подручне Привредне коморе Бања Лука и Академије за банкарство и финансије Београд.

Агенција је у току 2010. године остварила и сарадњу са донаторима стручно техничке помоћи, преко пројеката:

- Европске комисије за сектор осигурања - TWINING (стручно техничка подршка у развоју стручних капацитета Агенције, Агенције за надзор осигурања ФБиХ и Агенције за осигурање у БиХ, усклађивању с ЕУ стандардима, законима и регулативама, ефикасној и транспарентној регулацији, надзору, координацији и арбитражи у осигурању, те транспарентности информација и обавјештавања),
- USAID - PARE (Техничка помоћ у реформи финансијског сектора у БиХ),
- Свјетском банком -у оквиру Извјештаја о поштивању стандарда и кодова (ROSC) – Преглед рачуноводства и ревизије (А&А), који се бави проценом усаглашености домаћих прописа и стандарда за рачуноводство и ревизију са међународним стандардима за финансијско извјештавање (IFRS) и међународним стандардима за ревизију (ISA).

ЗАКЉУЧАК

Агенција је у периоду 01.01.- 31.12.2010. године, проводила све активности из своје надлежности, које су у Извјештају груписане на: регулаторне, лиценцирање, надзорне, заштита потрошача, едукација и сарадња са другим институцијама.

Регулаторни оквир сектора осигурања у потпуности је заокружен, кроз законске и подзаконске акте. Доношењем различитих подзаконских аката Агенција је имала за циљ системско уређење тржишта осигурања уз истовремено усклађивања домаће регулативе са европским директивама и Основним принципима осигурања (ИСП). У 2010. години активности из домена регулаторне функције односиле су се на израду нових подзаконских прописа у складу са измјенама и допунама законских прописа из области осигурања, извршеним у 2009. и 2010. години. Агенција је у извјештајном периоду усвојила потребне подзаконске и интерне акте, неопходне за функционисање Информационог система.

Агенција је стандардизовала процедуре за издавање дозвола и сагласности (лиценцирање). Успостављени су сви законом прописани јавни регистри. Ови регистри се воде електронски, што обезбјеђује јединствену базу података, транспарентност и поузданост. Поред јавних регистара, Агенција је за интерне потребе развила ширу електронску базу интерних података и регистара, што значајно доприноси ефикасности пословних процеса.

Надзорне активности Агенција обавља у складу са Програмо рада и Планом надзора. Ове активности Агенције у извјештајном периоду заснивале су се на:

- континуираном надзору на основу прописаних извјештаја, које су учесници на тржишту осигурања обавезни да периодично достављају Агенцији,
- појединачним контролама у оним сегментима и код оних субјеката за које је на бази расположивих података процијењено да носе највише ризика за сектор у цјелини и појединачно.

Контроле су обављане off-site (у просторијама Агенције на основу достављених документа) и on-site, (непосредно у друштвима за осигурање, код посредника у осигурању и у Заштитном фонду РС).

Кроз наведене облике контрола, чија статистика је дата у овом Извјештају, обухваћени су различити аспекти пословања друштава за осигурање и других учесника на тржишту, а посебно:

- примјена премијског система обавезног осигурања од аутоодговорности,
- примјена прописа који се односе на обрачун и покриће техничких резерви,
- примјена прописа који се односе на процјену билансних позиција и управљање ликвидношћу, као и обрачун адекватности капитала,
- управљање трошковима,
- трансакције са повезаним лицима,
- рјешавање одштетних захтјева,
- уговори о заступању.

На основу извршеног надзора предузете су бројне и различите мјере. У складу са законским овлашћењима дио мјера има корективни или превентивни карактер, са циљем да се пословање друштава за осигурање усклади са прописима и да се заштите осигураници, оштећени и други корисници права из уговора о осигурању. На овај начин Агенција остварује

своју надзорну функцију у складу са одредбама Закона о друштвима за осигурање. Поред тога, Агенција је примјењивала и друге законом прописане мјере, укључујући прекршајне налоге и захтјеве за покретање прекршајног поступка.

Агенција се заштитом потрошача бавила непосредно и преко Омбудсмана у осигурању. Ова, до сада јединствена институција за заштиту потрошача у финансијском сектору у Републици Српској и на нивоу БиХ, у потпуности обавља све своје функције. Дјеловањем Омбудсмана у осигурању повећава се ниво заштите корисника услуга осигурања, а тиме се изграђује повјерења у домаће тржиште осигурања.

У 2010. години пуштен је у рад Информациони систем Агенције, са свим модулима. За потпуно функционисање Информативног центра АО, као битног дијела Информационог система, потребно је потписати уговор о размјени података о регистрованим возилима са МУП РС, што још увијек није реализовано.

Агенција је активно учествовала у раду Комитета за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске. Осим размјена општих информација, успостављена је непосредна комуникација у провођењу надзорне дјелатности са Комисијом за хартије од вриједности Републике Српске и Агенцијом за банкарство Републике Српске. Размјена статистичких и других података, информација из надзора и други облици сарадње са Агенцијом за осигурање у БиХ и Агенцијом за надзор осигурања ФБиХ остварују се у законским оквирима.

Стручно усавршавање запослених у Агенцији проводи се плански и континуирано. У складу са својим надлежностима Агенција организује или подржава процес едукације овлашћених учесника на тржишту осигурања. У том смислу успјешно се сарађује са Удружењем друштава за осигурање у оквиру Привредне коморе РС и са Удружењем актуара РС.

Агенција је у 2010. години остварила интензивну и обимну сарадњу са различитим домаћим и страним институцијама и организацијама. На овај начин афирмисан је, како рад Агенције, тако и тржиште осигурања у РС у цјелини.